

Hallituksen linjaamat työllisyyden toimet

1. Puhelinhaastatteluista painopistettä kasvokkain haastatteluihin

- Suurin osa vuoden alussa käyttöön otetuista määräaikaishaastatteluista toteutetaan puhelimitse. Avoimien työpaikkojen nopeampi täyttö edellyttää työttömien tapaamisten lisäämistä, joten hallitus on päättänyt siirtää haastatteluiden painopistettä voimakkaammin kasvokkain tapahtuviin haastatteluihin. Tehostettua palvelua tarvitsevat työttömät ohjataan mahdollisuuksien mukaan 3 kk työttömyyden jälkeen TE-toimistojen haastattelujen yhteydessä työvoimaa tarvitseviin henkilöstöpalveluyrityksiin avoimien työpaikkojen ja työttömien yhteensovittamisen parantamiseksi.

2. Palkkatuen kohdennus yrityksiin ja vaikeasti työllistyviin

- Palkkatuen käytön tehostamiseksi ja kilpailuvääristymisen torjumiseksi TEM antaa ohjeen, että sen toukokuussa 2016 antaman ohjeen mukaisesti työttömien profilointimallia pitää käyttää. Palkkatuki tulee myös kohdistaa entistä enemmän yrityksille.
- Valmistellaan uudistus, jossa yhdistetään jo olemassa olevat sanssi- ja duunikortit yhdeksi palkkatukikortiksi. Palkkatukikortti myönnetään profilointimallin arvion ja TE-toimiston harkinnan perusteella.

3. Ammattipätevyysien edellytysten lieventäminen

- Valmistellaan OKM:n johdolla selvitys, missä ammateissa/tehtävissä ammattipätevyysien edellytyksiä voitaisiin edelleen lieventää.

4. Lyhytkestoisen työn vastaanottamisen ja työttömyysturvan yhteensovitus

- Valmistellaan TEM:n johdolla budjettiriiheen mennessä selvitys, miten työttömyysturvan toimeenpanon käytäntöjä muuttamalla voidaan helpottaa lyhytkestoisen työn vastaanottoa.

5. Työntajan suunnittelu- ja raportointivelvoitteiden keventäminen

- Valmistellaan TEM:n johdolla budjettiriiheen mennessä selvitys, mitä työnantajan suunnittelu- ja raportointivelvoitteita voidaan keventää.

6. Omaehtoisen koulutuksen tehostus

- Hallitus toteuttaa OKM:n alaisuudessa toimineen kolmikantaisen työttömän koulutusta pohtineen työryhmän esitykset seuraavin muutoksin:
 - o Hallitus linjaa kesäkuun loppuun mennessä TEM:n selvityksen perusteella voidaanko tarkasti rajatuissa tapauksissa ja perustelluista syistä omaehtoisen koulutuksen tarveharkinnasta luopua. Selvityksessä otetaan huomioon profilointimallin käyttö omaehtoisen opiskelun tarveharkinnassa.

7. Nollatuntisopimukset

- Hallitus sopi nollatuntisopimusten reilujen pelisääntöjen jatkovalmistelun yleiset periaatteet. (Liite 1)

8. Työttömyysturvan seuraamusjärjestelmä

- Työttömyysturvan seurantajärjestelmään valmistellaan muutoksia, jotka korostavat aktiivista työnhakua ja edistävät alueellista liikkuvuutta.

9. Itsensätyöllistäjien työttömyysturva

- Aloitetaan selvityshenkilöiden (Hellsten, Löfgren) ehdotuksen valmistelu työttömien mahdollisuudesta harjoittaa yritystoimintaa 4 kuukauden ajan ja saada samanaikaisesti työttömyysetuutta. Tavoitteena rahoituspäätöksen tekeminen budjettiriihessä.
- STM aloittaa yhdistelmävakuutuksen käyttöönoton valmistelun. Tavoitteena on, että uudistus otetaan käyttöön vuoden 2018 alusta.

10. Konkurssilainsäädäntö

- Selvitetään konkurssin tehneiden yrittäjien mahdollisuutta päästä uuteen alkuun tekemällä kansainvälinen vertailu ja ottamalla huomioon komission direktiiviehdotus.

11. Työttömien alueellista liikkuvuutta ja pendelöintiä tuetaan

- Työttömille tehdään työtarjouksia entistä laajemmalle alueelle.
- Työttömille tarjotaan kohdennettua viestintää liikkuvuuden taloudellisista tukimuodoista (avustukset, verovähennykset).
- Laajennetaan liikkuvuusavustuksen soveltamisalaa myös osa-aikatyöhön ja rekrytointikoulutukseen.
- Liikkuvuusavustuksen käyttöä pyritään lisäämään tarjoamalla sitä nykyistä enemmän henkilöille, joille työtä olisi tarjolla tavanomaista pidemmän työmatkan päässä.

12. Yksinyrittäjän palvelupaketti: yrittäjästä työnantajaksi -hanke

- Tavoitteena on parantaa ensisijaisesti ensimmäistä työntekijäänsä palkkaavien mikro- tai pienyrittäjien puutteellisia työnantajataitoja/rekrytointiosaamista. Tulosperusteisella palvelulla tuetaan myös kasvupalvelujen rakentamista.
- Hankkeessa yrittäjä saa perusvalmiudet toimia työnantajana, tietoa eri rekrytointitavoista ja -kanavista sekä erilaisista mahdollisuuksista ostaa työvoimaa ja työtä.
- Hanke käynnistyy keväällä 2017 ja päättyy vuoden 2018 lopussa. Mukana 12 ELY-keskusta / TE-toimistoa.
- Palvelu hankitaan yksityisiltä palveluntuottajilta ja se sisältää palvelumarkkinoinnin, henkilökohtaisen ohjauksen ja sparrauksen sekä rekrytointisuunnitelman laatimisen. Palkkiot maksetaan tulosten perusteella.
- Markkinointiviestintää tehdään yhdessä Suomen Yrittäjien kanssa.

13. Yrittäjien sairauspäivärahan omavastuu-aika

- YEL-yrittäjän sairauspäivärahan omavastuu-aikaa lyhennetään 1 + 3 arkipäivästä 1 päivään. Kustannukset sairausvakuutusjärjestelmälle katetaan korottamalla yrittäjien lisärahoitusosuutta.

14. Työllistämistä tukevat kokeilut

- Yksityisen palvelutuotannon roolia ja osuutta TE-palveluissa lisätään toteutettujen pilottien ja arviointien kokemusten pohjalta. Uudet hankkeet kohdennetaan kasvupalvelu-uudistuksen kannalta tarkoituksenmukaisiin toimintamalleihin ja asiakasryhmiin. Mm. heikossa työmarkkina- asemassa oleville ja nuorille työnhakijoille hankitaan yksityisiltä palveluntuottajilta uudenlaisia monialaisia palvelukonsepteja. Käynnistetään vaikuttavuusinvestoinnin hanke (työllisyys-SIB), jossa hankkeisiin kytketään yksityistä rahoitusta. Palveluhankinnat toteutetaan innovatiivisia hankintakäytäntöjä ja tulosperusteisia sopimuksia hyödyntäen.

15. Tuetaan positiivista rakennemuutosta

- Toteutetaan selvitysmies Jokisen ehdotuksia erityisesti Lounais-Suomen positiivisen rakennemuutoksen edistämiseksi.
- Työllisyysmäärärahoja kohdennetaan joustavasti kasvualojen työvoimakoulutukseen ja valmennukseen. Turvataan resurssien suuntaamisella akuutti Lounais-Suomen positiivisen rakennemuutoksen tilanne.
- Lisätään verkostoyhteistyötä TE-hallinnon, kuntien, yritysten ja alueiden välillä ammatillisen ja alueellisen liikkuvuuden edistämiseksi, palveluiden tehostamiseksi ja työpaikkojen valtakunnalliseksi markkinoimiseksi. Toimittaja- ja alihankintaverkostoja hyödynnetään osana osaamisen hankintaprosessia.
- Selvitetään, miten uutta tuotannon sijoittumista uusille alueille ja toimialoille voidaan edesauttaa sekä edistää toimialojen uudistumista kannustamalla erikoistumiseen ja kokeiluihin.

Liite 1

Nollatuntisopimusten pelisäännöt (yleiset periaatteet)

1. Nollatuntisopimusten käyttöala

- *Hallitus valmistelee lainsäädäntömuutokset, joilla varmistetaan vaihtelevan työajan sopimusten oikea käyttöala. Vaihtelevan työajan sopimuksia ei tule käyttää enemmälti kuin niiden käyttämiselle on työvoimatarpeen ennakoimattomuudesta, epäsäännöllisyydestä tai osapuolten yhteisestä tarpeesta johtuvaa hyväksyttävää tarvetta.*

2. Työsopimukseen liittyvien velvoitteiden tasapaino

- *Hallitus valmistelee lainsäädäntömuutokset, jonka perusteella lisätyöhön velvoittavaa suostumusta ei voisi antaa rajoittamattomaksi ajaksi, kun kysymys on vaihtelevan työajan sopimuksesta.*

3. Ennakoitavuus ja perustellut odotukset

- *Hallitus valmistelee muutokset, joilla täsmennetään työsuhteen keskeisten ehtojen antamista koskevan selvityksen sisältöä siten, että selvityksessä annettaisiin tieto vaihtelevan työajan käytön taustalla olevista syistä sekä arvio tarjottavan työn ennakoidusta määrästä. Työnantajan olisi annettava uusi arvio, jos tarjotun työn määrä on poikennut aiemmasta arviosta. Uuden arvion antamisen yhteydessä työsuhteen osapuolilla on tilaisuus neuvotella siitä, vastaako sopimuksen työaikaehto yhä osapuolten tarpeita.*

4. Sairausajan palkka ja irtisanomisajan palkka

- *Hallitus valmistelee lainsäädäntömuutokset, joilla turvataan työntekijän oikeus sairausajan palkkaan myös vaihtelevaa työaikaä käytettäessä. Vaihtelevan työajan piirissä olevalle tulee turvata sairausajan palkkana vastaava määrä, jonka hän olisi saanut työkykyisenä. Vastaavasti, jos työnantaja perusteettomasti lopettaa työn tarjoamisen irtisanomisaikana tai tarjoaa työtilaisuuksia tavanomaista vähemmän, työntekijälle korvataan tästä aiheutunut ansionmenetyk.*

5. Työttömyysturva

- *Työttömyysturvalain nollatuntisopimuksia koskevia muutoksia valmistellaan muun työttömyysturvan seuraamusjärjestelmään liittyvän valmistelun yhteydessä.*

6. Muita huomioita

- *Hallitus arvioi, että edellä mainitut toimenpiteet 1–4 yhdessä hillitsevät vaihtelevan työajan käytöstä aiheutuvia kilpailutilannetta vääristäviä vaikutuksia.*
- *Vaihtelevan työajan sopimukset ovat erilaisia paitsi työaikaehdon sisällön myös sopimusten käyttötilanteiden osalta. Hallitus katsoo, että edellä linjatut toimenpiteet korjaavat nollatuntisopimukseen liittyviä epäkohtia tarkoituksenmukaisemmalla tavalla kuin työajan lakisäätöihin vakiintuminen.*
- *Eduskunnan kannan mukaisesti tarkennetulla sääntelyllä ei estetä vaihtelevan työajan sopimuksen tekemistä sellaisessa työssä, jossa työvoiman tarve vaihtelee ennakoimattomasti, ja silloin, kun se on molempien osapuolten työsopimuksesta ilmenevän tahdon mukaista.*